

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet elektrotehnike i računarstva

Prof.dr.sc. Vedran Bilas FER
Doc.dr.sc. Vlatka Bilas EF

Poduzetništvo i izvoz u visokim tehnologijama

P11 – Od ideje do kredita - *Back to reality*

KREDITIRANJE PODUZETNIKA

Anita Futivić Paćelat, direktorica poduzetničkog bankarstva

Sadržaj

Zakonski akti
Kreditne politike Banke
Banka i Poduzetnik
Vrste kredita (cjelovita ponuda za financiranje ZABA)
Osnovna načela kod odabira financiranja
Kreditni za projektno financiranje
Programi za financiranje poduzetnika
HAMAG
HBOR
Financiranje poduzetnika početnika
Ocjena investicijskih projekata

Zakonski akti

- regulator: Hrvatska narodna banka
  - opisuje okvire poslovanja banaka
  - poštivanje i usklađenost internih procedura sa zakonom i podzakonskim aktima podložno je kontroli HNB-a

Npr:

- Zakon o kreditnim institucijama (01.01.2009.)
- Zakon o platnom prometu u zemlji (NN 117/2001)
- Ostali zakonski akti:
  - Odluka o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza banaka (NN 17/2003), izmjene i dopune (NN 74/2006)
  - Uputa za vođenje kreditnih spisa

Kreditne politike Banke

- detaljne pismene upute (odluke, upute, procedure) o:
  - vrstama kredita
  - kamatnim stopama
  - instrumentima osiguranja (kolateral)
  - dokumentaciji u poslovnom odnosu
  - nadležnosti donošenja odluka....

- standard kojim se osigurava jednaki tretman za sve klijente, ali i kontrola djelatnika banke

- propisuju se u skladu sa zakonskom regulativom i poslovnom politikom banke

Banka i Poduzetnik – na suprotnim stranama, ili?

- Banka:
  - birokracija: “brdo” dokumentacije, sporost u rješavanju zahtjeva
  - traži kolateral (instrumente osiguranja)
  - odobrava kredite onima koji ih ne trebaju....
- Poduzetnik:
  - dođe po kredit kada su u dugovima (zbog neadekvatnog planiranja ili je posao propao)
  - poslovna politika “ad hoc”
  - osnove financija?

Vrste kredita

- Osnovna podjela na:
  - **kratkoročne kredite**
    - za financiranje tekuće likvidnosti, obrtnih sredstava
    - rok povrata kreditnih sredstava maksimalno do 1 godine
  - **dugoročne kredite**
    - za financiranje ulaganja u osnovna sredstva (npr. kupnja, izgradnja poslovnog prostora/proizvodnog pogona, ulaganje u kupnju/modernizaciju opreme i sl.) i trajna obrtna sredstva u funkciji investicije (zalihe robe)
    - rok povrata kreditnih sredstava duži od 1 godine (ovisi o projektu i uvjetima kredita)

CJELOVITA PONUDA ZA FINANCIRANJE POTREBA MALIH I SREDNJIH PODUZETNIKA - ZABA

■ POSLOVNO FINANCIRANJE:

- dopušteno prekoračenje po žiro-računu
- kratkoročni kredit za obrtna sredstva
- garancije
- akreditivi
- factoring – otkup potraživanja od kupaca

■ PROJEKTNO FINANCIRANJE:

- dugoročni krediti za financiranje investicije
- krediti za razvoj turističke djelatnosti
- krediti u suradnji s Ministarstvima, HBOR, HAMAG

■ NENAMJENSKI KREDITI:

- krediti za Business MC karticu
- okvirni kredit po žiro-računu
- mikrokrediti
- hipotekarni krediti
- lombardni krediti – krediti na temelju garantnog depozita, police osiguranja, udjela u fondovima

■ LEASING:

- u suradnji s Unicreditleasingom
- operativni
- financijski

OSNOVNA NAČELA KOD ODABIRA FINANCIRANJA

- nastoje se razumjeti potrebe klijenata i prilagoditi struktura financiranja transakciji i/ili projekta koji se financira
- Klijenta se savjetuje kod odabira najboljeg oblika financiranja konkretne potrebe u cilju optimiranja odnosa koristi i rizika i za klijenta i za Banku
- O cijeni financiranja pregovara se u skladu s tržišnim prilikama i dubini poslovnog odnosa klijenta i Banke
- Kod financiranja investicija nudi se usluga savjetovanja kod izrade projekcija poslovanja i ocjene ulaganja

Informacije za obradu kreditnog zahtjeva

- osnovna dokumentacija
  - statusna (izvadak iz sudskog registra, Obavijest o razvrstavanju poduzeća po NKD-u)
  - financijska izvješća (bilanca i račun dobiti i gubitka za prethodna razdoblja, porezna prijava)
- ostala dokumentacija na zahtjev banke
  - specifikacija stavki iz financijskih izvješća, popis kupaca i dobavljača, poslovni plan, projekcija novčanog tijeka
- “soft” informacije
  - posjet klijentu, osobni podaci o vlasniku/managerima
- ponuđeni instrumenti osiguranja

Instrumenti osiguranja

- ovise o vrsti kredita i bonitetu klijenta:
  - nekretnine
  - pokretnine
  - garancije, depoziti i ostali visokokvalitetni vrijednosni papiri
  - sudužnici/jamci
  - mjenice/zadužnice

kombinacija

Problemi banaka

- procjena kreditne sposobnosti klijenata
  - (ne)dostupnost informacija o stvarnoj zaduženosti, urednosti, izdanim jamstvima
  - upitna točnost i pouzdanost financijskih izvješća (nema kontrolnog mehanizma)
  - pitanje istinitosti podataka (pokriveni dobiti/gubici)

- procjena vrijednosti i utrživost ponuđenih instrumenata osiguranja
  - osim u slučaju visokokvalitetnih i likvidnih instrumenata osiguranja potreban određen omjer vrijednosti instrumenta osiguranja veći od iznosa kredita (npr. nekretnina 20-30%)
  - rješavanja sudskih sporova

Kreditni za projektno financiranje

- investicije koje se planiraju investicijskim programom/poslovnim planom
  - izrada programa prema propisanoj metodologiji
- analiza i ocjena investicije (opravdanost i isplativost projekta) temelji se na ocjeni:
  - tržišta
  - resursa
  - planiranih veličina

Financiranje poduzetnika

- krediti banaka
- krediti banaka u suradnji s državnim institucijama (ministarstva, HAMAG, HBOR) i jedinicama lokalne uprave i samouprave (gradovi, županije)
  - osnovne pogodnosti
    - manje kamatne stope zbog subvencija
    - garancija HAMAG-a u slučaju nedostatnih instrumenata osiguranja
  - banke financiraju poduzetnike prema kriterijima programa

HAMAG

CILJ

- Razvitak gospodarstva RH
- Stvaranje povoljnog poduzetničkog ozračja i poticanje razvoja poduzetništva

USLUGE

- SAVJETI
- JAMSTVA ZA KREDITE PODUZETNIKA
- BESPOVRATNE POTPORE
- MREŽA KONZULTANATA
- EU PROJEKTI

HAMAG

JAMSTVO HAMAG-a

- Sredstvo osiguranja kredita za poduzetničke kredite
- Poduzetnicima osigurava lakši pristup financijskim sredstvima
- Prvoklasan instrument osiguranja za kreditore

JAMSTVENI PROGRAMI

“Novi poduzetnik”

“Poljoprivreda”

“Rast i razvoj”

“Obrtni kapital”

“Područja posebnog
državnog interesa”

“Nove tehnologije”

“Poduzetnik u zoni”

“Financiranje pronalazaka”

“Mikrokrediti”

POSTUPAK IZDAVANJA JAMSTVA

HAMAG

IZDAVANJE POTPORA

Okvir za provedbu projekata bespovratnih potpora je
Operativni plan poticanja malog i srednjeg poduzetništva:

PROJEKTI

- Jačanje konkurentnosti malog gosp.
- Poduzetništvo žena
- Poduz. mladih, početn. i osoba s inv.
- Poduzetničke potporne institucije
- Razvoj obrtništva
- Zadružno poduzetništvo

Bespovratna sredstva potpore odobravaju se:

- poduzetnicima s potencijalom rasta,
- novim poduzetnicima i poduzetnicima ciljnih skupina,
- institucijama čija je uloga razvoj poduzetništva.

HBOR

■ 28 PROGRAMA KREDITIRANJA

■ PRIORITETI:

- PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA
- MSP
- UTEMELJENJE PODUZETNIŠTVA
- IZVOZ
- INOVACIJE I NOVE TEHNOLOGIJE
- REGIONALNI RAZVITAK

HBOR – Potpora izvoznicima

■ Programi financiranja

- Priprema izvoza
- Kreditiranje izvoza kapitalnih dobara kreditiranjem banaka/kupaca u inozemstvu
- Kredit dobavljača
- Kreditiranje izvoza okvirnim kreditnim linijama bankama inozemnih kupaca

■ Garancije

- Izvozne bankarske garancije (izdavanja činidbenih bankarskih garancija)

■ Programi osiguranja izvoza

- Osiguranje izravnih isporuka roba i usluga od političkih i komercijalnih rizika
- Osiguranje kredita dobavljača
- Osiguranje kredita inozemnom kupcu i/ili banci inozemnog kupca od političkih i komercijalnih rizika
- Osiguranje kreditne linije bankama inozemnih kupaca
- Osiguranje kredita za pripremu izvoza
- Osiguranje ulaganja u inozemstvo

HBOR - Potpora malom i srednjem poduzetništvu

- Programi kreditiranja namijenjeni
  - razvitku malog i srednjeg poduzetništva
  - utemeljenju malog poduzetništva - početnici
  - razvitku otoka
  - razvitku poduzetništva na područjima od posebnog državnog interesa
  - podizanju dugogodišnjih nasada
  - razvitku govedarske proizvodnje
  - razvitku svinjogojske proizvodnje
  - razvitku povrćarstva i cvjećarstva
  - IPARD
  - obnovi i razvitku gospodarskih djelatnosti
  - potpori turističkom sektoru

HBOR -MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO –

Program kreditiranja razvitka MSP

Cilj	<ul style="list-style-type: none"> ■ podupiranje privatnog poduzetništva odobravanjem dugoročnih investicijskih kredita za modernizaciju i proširenje poslovanja. Kroz ovaj Program provodi se i Model financiranja obnove i modernizacije ribarske flote
Realizacija kredita	<ul style="list-style-type: none"> ■ izravno i putem poslovnih banaka
Korisnici kredita	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pravne osobe (koje djeluju duže od 2 godine) ■ Fizičke osobe (koje djeluju duže od 2 godine)
Osnovni uvjet	<ul style="list-style-type: none"> ■ min 51 % u privatnom vlasništvu ■ do 250 zaposlenih osoba ■ HBOR financira do 50% investicije bez PDV-a
Visina kredita	<ul style="list-style-type: none"> ■ od 80.000,00 HRK do 8.000.000,00 HRK
Kamatna stopa	<ul style="list-style-type: none"> ■ 2 - 4 % godišnje (ovisno o statusu krajnjeg korisnika)
Rok otplate	<ul style="list-style-type: none"> ■ do 10 godina (uključujući do 2 godine počeka)
Namjena kredita	<ul style="list-style-type: none"> ■ osnovna sredstva ■ trajna obrtna sredstva (do 15% ukupnog iznosa kredita)

HBOR- Program kreditiranja poduzetnika - početnika

Cilj	<ul style="list-style-type: none"> ■ stvaranje početnih uvjeta za osnivanje novih trgovačkih društava i obrta u svrhu otvaranja novih radnih mjesta
Realizacija kredita	<ul style="list-style-type: none"> ■ izravno i putem poslovnih banaka
Korisnici kredita	<ul style="list-style-type: none"> ■ obrtnici i trgovačka društva
Osnovni uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> ■ prvi put osnivaju obrt ili trgovačko društvo ■ posluju kraće od 2 godine ■ mlađi su od 55 godina ■ samozapošljavanje ■ 30% vlastitog udjela ■ pohađanje seminara u organizaciji HBOR-a
Visina kredita	<ul style="list-style-type: none"> ■ od 80.000,00 – 1.800.000,00 HRK
Kamatna stopa	<ul style="list-style-type: none"> ■ 4 % godišnje
Rok otplate	<ul style="list-style-type: none"> ■ do 12 godina (uključujući do 2 godine počeka)
Namjena kredita	<ul style="list-style-type: none"> ■ osnovna sredstva ■ trajna obrtna sredstva (do 15% ukupnog iznosa kredita)

Financiranje poduzetnika - početnika

- prema uvjetima iz programa za kreditiranje poduzetnika
- nema podataka o poslovanju – rizik
- osnove za donošenje odluke o financiranju:
  - Ideja / iskustvo
  - investicijski program => opis ulaganja, projekcije, izračuni opravdanosti
  - instrumenti osiguranja

Vaša ideja....

- .... zajednički rizik!!!!
- Koliko ste objektivni u ocjeni svoje ideje i koliko ste spremni Vi riskirati – toliko Vas je i banka spremna financirati

Za dodatne informacije možete se obratiti:

- Anita Futivić Paćelat, direktorica poduzetničkog bankarstva
- anita.futivic-pacelat@unicreditgroup.zaba.hr
- Regija Grad Zagreb-Istok

- Zagrebačka banka d.d.
- www.zaba.hr